

**Oponentský posudek na diplomovou práci Jany Vaněčkové
na téma
„Oběť domácího násilí a možnost její trestněprávní ochrany“**

Předložená diplomová práce je orientována na hmotněprávní i procesněprávní aspekty ochrany oběti domácího násilí. Diplomantka je zkoumá na pozadí kriminologického, soudně psychologického a viktimologického rozboru domácího násilí a ve spojitosti s prostředky jiných právních odvětví, zejména práva policejního a přestupkového.

Uvedenému zaměření práce je podřízena její systematika. Diplomantka se v prvních kapitolách postupně zabývá pojmovým vymezením domácího násilí a jeho konkrétními formami, některými viktimologickými aspekty domácího násilí (viktimnost, viktimizace, typologie obětí) a jejich významem pro trestní právo, soudně psychologickou charakteristikou stalkingu, jeho nejtypičtějšími formami, typologií stalkerů a trestněprávním řešením tohoto jevu. Na tyto výklady navazuje stručné pojednání o vykazání a dalších souvisejících institutech a o problémech vznikajících při postihu domácího násilí přestupkovým právem. Těžiště práce představuje sedmá kapitola, v níž diplomantka rozebírá trestněprávní přístup k ochraně obětí domácího násilí. Nejprve věnuje svou pozornost hmotnému právu, z něhož se podrobněji zaměřila na rozbor skutkových podstat trestných činů týrání osoby žijící ve společném obydlí, týrání svěřené osoby a zabití a na problematiku sankcionování pachatelů domácího násilí. V druhé části této kapitoly pak probírá nejvýznamnější procesněprávní otázky týkající se ochrany oběti domácího násilí (oběť domácího násilí v roli poškozeného, v postavení svědka, problematiku zastoupení poškozeného, problém uplatnění nároku na náhradu škody, peněžitou pomoc obětem trestné činnosti). Do práce je zahrnuto i posouzení institutů soukromé a subsidiární žaloby z hlediska možného zvýšení ochrany oběti domácího násilí. Závěr práce tvoří celkové hodnocení vývoje dosavadní trestněprávní úpravy spolu s doporučeními k jejímu dalšímu zdokonalení.

Po metodologické stránce práce vychází ze studia odpovídajícího okruhu literatury, který zahrnuje zejména tuzemské učebnice, komentáře a nejnovější odborné články. V práci jsou využity i poznatky získané studiem aktuálních internetových zdrojů a statistiky.

Věcná pochybení se v práci vyskytují jen ojediněle, resp. jde jen o dílčí nepřesnosti. Spíše lze vytknout, že se v ní nenachází rozbor některých otázek, které nejsou z hlediska zkoumané problematiky bez významu (např. vztah mezi trestným činem podle § 199 TZ a trestným činem podle § 198 TZ, privilegované skutkové podstaty podle § 146a TZ, pojednání o odklonech od trestního řízení aj.). Naopak je na místě kladně hodnotit jak práci diplomantky s materiály k připravované rekodifikaci trestního práva procesního, tak její snahu o samostatné posuzování problémů vznikajících při aplikaci platné právní úpravy.

Práce má celkově velmi dobrou úroveň. Není pouhým shrnutím poznatků obsažených v literatuře, ale i kritickým hodnocením současného legislativního stavu, byť toto hodnocení v řadě směrů nepřekračuje použité literární zdroje.

Při obhajobě by se diplomantka mohla vyjádřit ke vztahu skutkových podstat trestných činů podle § 198 a 199 TZ (společné a odlišné znaky, možnosti jednočinného souběhu).

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
oponent

V Praze dne 17. 5. 2010